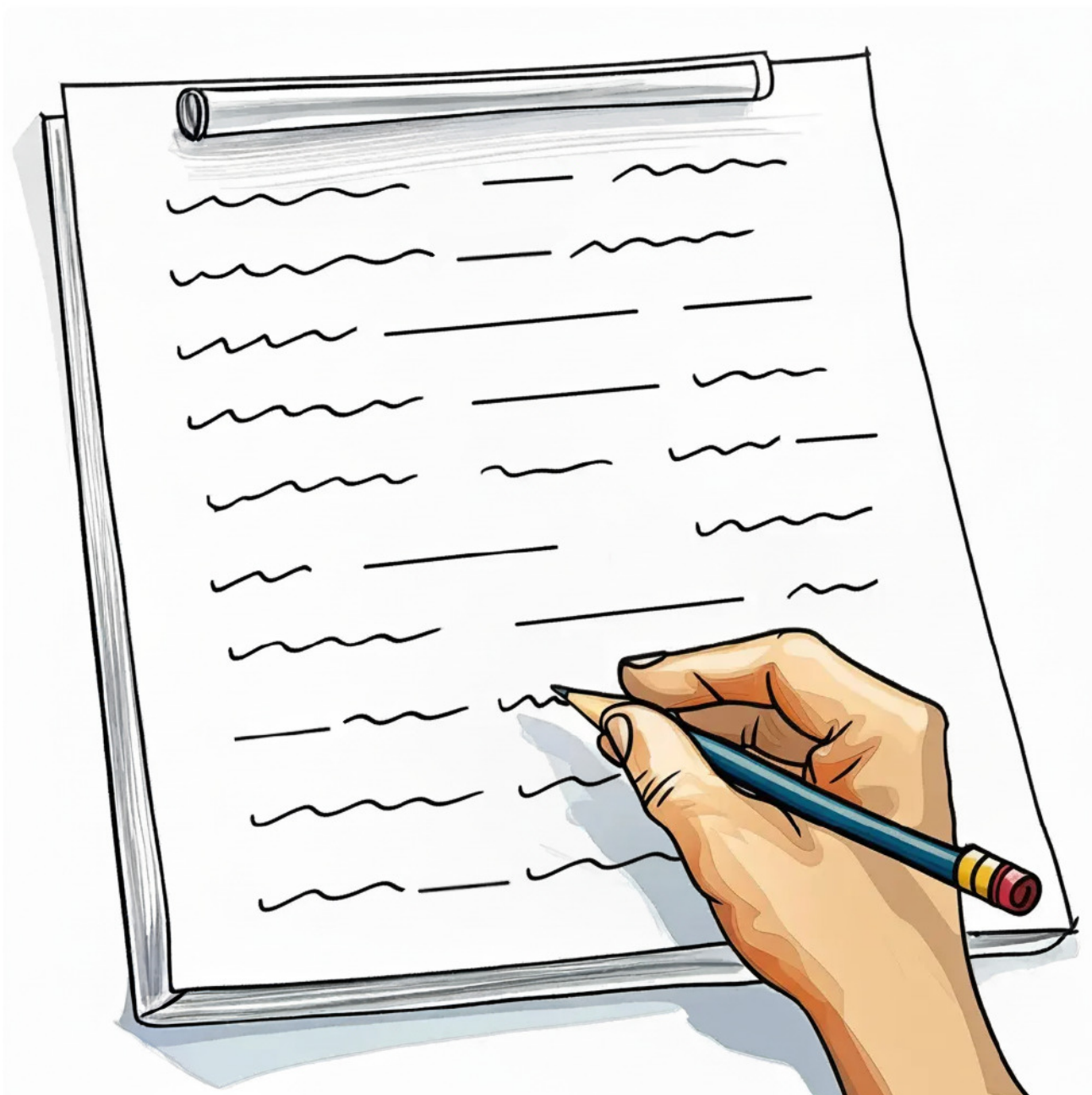

Diktat

Dansk

Navn: _____

Klasse: _____

Indholdsfortegnelse

Lærervejledning	2
Himalaya	3 - 4
Prærien	5 - 6
H.C. Andersen	7 - 8
Den lille Havfrue	9 - 10
Græsk mytologi	11 - 12
Nordisk mytologi	13 - 14
Komodovaranen	15 - 16
Kamæleonen	17 - 18
Oplæsningsark: Himalaya	19
Oplæsningsark: Prærien	20
Oplæsningsark: H.C. Andersen	21
Oplæsningsark: Den lille Havfrue	22
Oplæsningsark: Græsk mytologi	23
Oplæsningsark: Nordisk mytologi	24
Oplæsningsark: Komodovaranen	25
Oplæsningsark: Kamæleonen	26

Lærervejledning til diktater

I dette hæfte finder du 8 tekstdiktater. Til hver diktat er der en side med øveord, som kan bruges på forskellige måder, og en side med en udfyldningsdiktat, hvor du dikterer teksten, mens eleverne skriver de manglende ord på siden. Bagerst i hæftet finder du teksterne, som kan bruges til oplæsning og som retteark. Testordene er markeret med fed, så det er nemt for dig at rette diktaterne og at vide, hvilke ord eleverne skal skrive ved oplæsning.

Her er et par forslag til, hvordan I kan arbejde med øveordene, inden I løser selve diktaten:

Hentediktat

Klip et sæt øveord ud og placer dem rundt omkring i klasseværelset.

Eleverne får hver et papir og skal løbe ud og finde ordene, løbe tilbage til deres papir og skrive ordene ned.

De må løbe tilbage og kigge på ordene så mange gange, de har brug for.

Oplæsning med makker

Lad eleverne gå sammen to og to. Hver gruppe skal have et sæt udklippede øveord.

Lad den ene elev læse et ord højt for makkeren, som så skal stave ordet, enten ved at sige bogstaverne højt eller skrive dem ned.

Derefter bytter de med næste ord – osv.

Skriv en sætning med ordet

Lad eleverne gå sammen to og to. Hver gruppe skal have et sæt udklippede øveord.

Lad den ene elev læse et ord højt for makkeren, som skal bruge det i en sætning og skrive sætningen ned på et papir.

Derefter bytter de med næste ord – osv.

Forklar ordet uden at sige det

Lad eleverne gå sammen to og to. Hver gruppe skal have et sæt udklippede øveord.

Lad den ene trække et ord og forklare ordet for makkeren uden at sige selve ordet. Den anden skal gætte ordet og derefter stave til det.

Derefter bytter de med næste ord – osv.

Skift imellem ovenstående øvelser eller brug dem, I bedst kan lide.

Øveord til diktaten 'Himalaya'.

verdens

mellem

bjerg

over

drømmer

hårdt

fordi

luften

svært

meget

året

dale

ikke

gror

kører

spiser

pels

fryser

skifter

solskin

Teksten læses højt for dig. Skriv de ord, der mangler, på de tomme linjer.

Himalaya

Himalaya er _____ højeste bjergkæde.

Den ligger _____ Kina og Indien.

Himalaya har også verdens højeste _____.

Det hedder Mount Everest,

og det er _____ 8.000 meter højt.

Mange _____ om at bestige det høje bjerg.

Men det kan være meget _____, _____ der er så langt til toppen.

_____ er tyndere, end den er nede ved jorden,

så det kan være _____ at trække vejret.

Det er også _____ koldt i nogle områder,

og der kan ligge sne hele _____ rundt.

Der findes også små _____, hvor der _____ så meget sne.

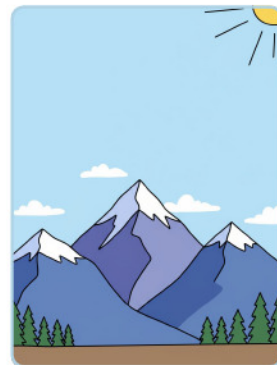
Her _____ der både blomster og buske,

og man kan se geder og _____, der står og _____ græs.

De har tykkere _____ end andre dyr, så de _____ ikke rigtigt.

Vejret i Himalaya _____ meget,

så det kan både sne, regne og være _____.

Øveord til diktaten 'Prærien'.

stort

kaldes

enge

buske

ørken

vejret

regn

andre

mange

eksempel

hvid

hvis

ulv

vilde

dengang

stadig

sådan

minder

også

lære

Teksten læses højt for dig. Skriv de ord, der mangler, på de tomme linjer.

Prærien

Prærien er et _____ stykke land i Nordamerika.

Det _____ også for den store slette.

Der findes både _____ med græs,

områder med _____ og steder,

hvor det mere ligner _____. _____ skifter meget hurtigt.

Nogle dage er der _____ eller sne,

og _____ dage er der sol og mange grader varmt.

Der findes _____ forskellige dyr på prærien.

Man kan for _____ møde den lille, søde præriehund

eller en sort og _____ grævling.

_____ man er helt stille om aftenen,

kan man måske høre en _____ hyle.

Der lever også _____ heste og okser, ligesom der gjorde _____,

der var cowboyer og indianere. Der bor faktisk _____ indianere,

men de bor ikke i telte _____ som i gamle dage.

Nu bor de i huse, der _____ meget om dem, vi selv bor i.

Og nu går børnene _____ i skole, så de kan _____ at læse og skrive.

Øveord til diktaten 'H.C. Andersen'.

forfatter

april

i dag

gav

teater

soldat

giftede

dreng

ønske

indenfor

penge

modtog

Tyskland

flugt

senere

allerede

sprog

berømt

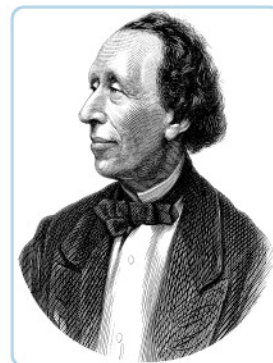
eventyr

opfandt

Teksten læses højt for dig. Skriv de ord, der mangler, på de tomme linjer.

H.C. Andersen

Hans Christian Andersen var en dansk _____ og digter,
som blev født i Odense i _____ 1805 i det hus,
der _____ er gjort til et museum over hans liv.

Det var H.C. Andersens far, der _____ ham
hans interesse for _____ og kultur.

Faren døde efter at have tjent som _____ i Napoleonskrigene,
og da Hans Christians mor _____ sig igen,
flyttede den 14-årige _____ alene til København.

Hans største _____ var at blive til noget stort _____ teateret.

Han tog af sted med ganske få _____,
men han _____ hjælp fra vigtige mennesker.

I 1831 rejste H.C. Andersen til _____
på _____ fra en ulykkelig kærlighed.

Her, og _____ i Italien, fandt han ideer til sine digte.

_____ på sin egen tid var han meget anerkendt,
og hans værker er i dag oversat til cirka 125 _____.

H.C. Andersen er især _____ i USA, Kina, Japan og Østeuropa,
og især for det store antal _____, han skrev.

Desuden mener man, at han _____ det danske flettede julehjerte.

Øveord til diktaten 'Den lille Havfrue'.

drog

teateret

opførte

første

eventyr

samling

havfrue

gerne

prins

hende

ondt

have

prinsen

havet

faktisk

slottet

anden

overleve

selv

film

Teksten læses højt for dig. Skriv de ord, der mangler, på de tomme linjer.

Den lille Havfrue

Da H.C. Andersens far _____ i krig, begyndte drengen selv at gå i _____ i Odense. Her så han mange teaterstykker, som han _____ derhjemme, og det var hans _____ møde med en havfrue.

Det blev idéen til et hans første _____, en del af en større _____, der udkom i 1837. Eventyret handler om en lille _____, som _____ vil være et menneske og leve på land.

Hun har set menneskenes verden og er forelsket i en _____.

Derfor rejser hun hen til havets heks, som hjælper _____ mod,

at alle havfruens skridt på land vil gøre _____,

og havheksen vil også _____ hendes tunge.

Det sidste krav er, at hvis _____ bliver gift,

da vil havfruen blive til skum på _____.

Hun blev _____ til et menneske,

og prinsen tog hende med op på _____.

Men han blev gift med en _____, og hun kunne kun _____ ved at

dræbe ham. Men i stedet valgte hun _____ at dø.

“Den lille havfrue” er lavet som en _____,

men handlingen er ændret i forhold til det originale eventyr.

Øveord til diktaten 'Græsk mytologi'.

gamle

helte

skrevet

blev

malet

vaser

mange

dem

konge

himmel

temmelig

hans

også

anden

frygtet

kendt

grund

af

ender

meget

Teksten læses højt for dig. Skriv de ord, der mangler, på de tomme linjer.

Græsk mytologi

Den græske mytologi er _____ fortællinger,

der handler om de græske guder og _____.

I dag er historierne _____ ned,

men dengang _____ de fortalt fra mand til mand.

Desuden blev de også fx _____ på _____ som kunst.

Der er rigtigt _____ græske guder,

men kun tolv af _____ bor på Olympen.

Zeus er gudernes _____, og han er gud for _____ og torden.

Zeus har _____ mange søskende.

_____ bror Poseidon er gud for havet, men _____ for jordskælv.

Hans _____ bror Hades er meget _____ og gud for dødsriget.

Den græske mytologi er især _____ af børn

på _____ af tegnefilmen om Herkules.

Herkules er søn _____ Zeus og Hera,

og han bliver kidnappet og _____ på jorden.

Han skal igennem _____, før han igen kan blive gud.

Øveord til diktaten 'Nordisk mytologi'.

nordiske

kender

består

guder

handler

overleve

mest

hammer

hans

over

anden

fjender

skyld

dag

alligevel

udsendte

hed

handlede

guderne

fortalt

Teksten læses højt for dig. Skriv de ord, der mangler, på de tomme linjer.

Nordisk mytologi

Den _____ mytologi er den,

vi _____ fra vikingetiden.

Den _____ af myter, fortællinger og legender

om de nordiske _____.

Historierne _____ om gudernes oplevelser, overnaturlige væsener

og kampen for at _____.

En af de _____ kendte guder er Thor,

som laver torden med sin _____.

_____ far hedder Odin, og han er konge _____ alle guderne.

Odins _____ søn er Loke, og han er jætte.

Jætter er gudernes _____,

og Loke er _____ i meget ifølge de gamle myter.

I _____ er den nordiske mytologi ikke så udbredt,

men mange kender _____ til den.

I 2005 _____ TV 2 en julekalender, der _____ "Jul i Valhal".

Den _____ om den nordiske mytologi.

Der besøgte to børn _____ og fik _____ de gamle historier.

Øveord til diktaten 'Komodovaranen'.

største

kalder

mellem

voksant

navn

ligger

dansk

brunlig

sidder

udsyn

spise

være

finder

bytte

levende

troede

biddet

spyt

dygtige

hurtig

Teksten læses højt for dig. Skriv de ord, der mangler, på de tomme linjer.

Komodovaranen

Komodovaranen er den _____ øgle i verden.

Den er så stor, at man også _____ den nutidens kæmpe.

Den kan blive _____ 2 og 3 meter lang – og det er længere

end et _____ menneske. Komodovaranerne har fået deres _____

efter den ø, de bor på. Øen Komodo _____ i Indonesien, og der bor lidt over

tusind indbyggere. Det er næsten det samme som i en lille _____ landsby.

Komodovaranen har en grønlig eller _____ farve.

Øjnene _____ placeret på siden af dens hoved,

og derfor har den et godt _____ til alt omkring sig.

Komodovaranen elsker at _____ kød.

Det kan fx _____ et ådsel, det vil sige et dødt dyr,

som de _____ ved hjælp af deres gode lugtesans.

De kan snuse sig frem til et _____ på en afstand op til 15 kilometer.

Nogle gange jager de også _____ dyr. Man _____ i lang tid,

at de havde et giftigt bid, men nu viser det sig, at det ikke er selve _____

eller tænderne, der er giftige, men derimod deres _____, fordi det indeholder

mange bakterier. Heldigvis findes der nogle _____ læger,

der har fundet en modgift, så hvis man er så uheldig at blive bidt,

kan man blive kureret, hvis man er _____.

Øveord til diktaten 'Kamæleonen'.

Afrika

stor

arter

særligt

skifte

skjule

område

humør

bruger

parre

hannerne

styre

hvis

varmer

insekter

stærke

fast

næsten

sekund

spids

Teksten læses højt for dig. Skriv de ord, der mangler, på de tomme linjer.

Kamæleonen

Kamæleonen er en øgle, der lever i _____

og på en _____ ø ved navn Madagaskar.

Der findes over 100 forskellige _____,

men de har alle et helt _____ kendetegn til fælles.

Kamæleonen kan nemlig _____ farve.

Mange tror, at den gør det for bedre at kunne _____ sig

i det _____, den befinder sig i. Men faktisk afhænger farven af temperatur,

lys og især af dens _____. Den _____ farveskiftet til

at sende signaler til sine artsfæller. Fx bliver hunnerne røde,

når de er klar til at _____ sig, så _____ ved, hvornår de skal slå til.

Kamæleonen kan også bruge farven til at _____ sin kropstemperatur.

_____ den har det varmt, kan den skifte til en lysere farve,

så solen ikke _____ den yderligere op.

Den har en lang tunge, som den kan bruge til at fange _____.

I munden har den to meget _____ muskler, som sidder _____

på en knogle bagerst på tungen. Når den skal skyde sin tunge ud,

bruges knoglen _____ som en katapult, der skyder tungen ud på under

en tusindedel af et _____. Tungens _____ er helt klæbrig,

så kamæleonen lettere kan fange insekterne, der klitrer fast.

Oplæsnings-/retteark til diktaten 'Himalaya'.

Himalaya

Himalaya er **verdens** højeste bjergkæde. Den ligger **mellem** Kina og Indien.

Himalaya har også verdens højeste **bjerg**.

Det hedder Mount Everest, og det er **over** 8.000 meter højt.

Mange **drømmer** om at bestige det høje bjerg.

Men det kan være meget **hårdt, fordi** der er så langt til toppen.

Luften er tyndere, end den er nede ved jorden, så det kan være **svært** at trække vejret.

Det er også **meget** koldt i nogle områder, og der kan ligge sne hele **året** rundt.

Der findes også små **dale**, hvor der **ikke** er så meget sne.

Her **gror** der både blomster og buske, og man kan se geder og **køer**,

der står og **spiser** græs. De har tykkere **pels** end andre dyr,

så de **fryser** ikke rigtigt. Vejret i Himalaya **skifter** meget,

så det kan både sne, regne og være **solskin**.

Oplæsnings-/retteark til diktaten 'Prærien'.

Prærien

Prærien er et **stort** stykke land i Nordamerika. Det **kaldes** også for den store slette.

Der findes både **enge** med græs, områder med **buske** og steder,

hvor det mere ligner **ørken**. **Vejret** skifter meget hurtigt.

Nogle dage er der **regn** eller sne, og **andre** dage er der sol og mange grader varmt.

Der findes **mange** forskellige dyr på prærien.

Man kan for **eksempel** møde den lille, søde præriehund eller en sort og **hvid** grævling.

Hvis man er helt stille om aftenen, kan man måske høre en **ulv** hyle.

Der lever også **vilde** heste og okser, ligesom der gjorde **dengang**,

der var cowboyer og indianere. Der bor faktisk **stadig** indianere,

men de bor ikke i telte **sådan** som i gamle dage.

Nu bor de i huse, der **minder** meget om dem, vi selv bor i.

Og nu går børnene **også** i skole, så de kan **lære** at læse og skrive.

Oplæsnings-/retteark til diktaten 'H.C. Andersen'.

H.C. Andersen

Hans Christian Andersen var en dansk **forfatter** og digter,

som blev født i Odense i **april** 1805 i det hus,

der **i dag** er gjort til et museum over hans liv.

Det var H.C. Andersens far, der **gav** ham hans interesse for **teater** og kultur.

Faren døde efter at have tjent som **soldat** i Napoleonskrigene,

og da Hans Christians mor **giftede** sig igen,

flyttede den 14-årige **dreng** alene til København.

Hans største **ønske** var at blive til noget stort **indenfor** teateret.

Han tog af sted med ganske få **penge**, men han **modtog** hjælp fra vigtige mennesker.

I 1831 rejste H.C. Andersen til **Tyskland** på **flugt** fra en ulykkelig kærlighed.

Her, og **senere** i Italien, fandt han idéer til sine digte.

Allerede på sin egen tid var han meget anerkendt,

og hans værker er i dag oversat til cirka 125 **sprog**.

H.C. Andersen er især **berømt** i USA, Kina, Japan og Østeuropa,

og især for det store antal **eventyr**, han skrev.

Desuden mener man, at han **opfandt** det danske flettede julehjerter.

Oplæsnings-/retteark til diktaten 'Den lille Havfrue'.

Den lille Havfrue

Da H.C. Andersens far **drog** i krig, begyndte drengen selv at gå i **teateret** i Odense.

Her så han mange teaterstykker, som han **opførte** derhjemme,

og det var også hans **første** møde med en havfrue.

Det blev idéen til et af hans første **eventyr**, en del af en større **samling**, der udkom i 1837.

Eventyret handler om en lille **havfrue**, som **gerne** vil være et menneske og leve på land.

Hun har set menneskenes verden og er forelsket i en **prins**.

Derfor rejser hun hen til havets heks, som hjælper **hende** mod,

at alle havfruens skridt på land vil gøre **ondt**,

og havheksen vil også **have** hendes tunge.

Det sidste krav er, at hvis **prinsen** bliver gift, da vil havfruen blive til skum på **havet**.

Hun blev **faktisk** til et menneske, og prinsen tog hende med op på **slottet**.

Men han blev gift med en **anden**, og hun kunne kun **overleve** ved at dræbe ham.

Men i stedet valgte hun **selv** at dø.

Den lille Havfrue er også lavet som en **film**,

men handlingen er ændret i forhold til det originale eventyr.

Oplæsnings-/retteark til diktaten 'Græsk mytologi'.

Græsk mytologi

Den græske mytologi er **gamle** fortællinger, der handler om de græske guder og **helte**.

I dag er historierne **skrevet** ned, men dengang **blev** de fortalt fra mand til mand.

Desuden blev de også fx **malet** på **vaser** som kunst.

Der er rigtigt **mange** græske guder, men kun tolv af **dem** bor på Olympen.

Zeus er gudernes **konge**, og han er gud for **himmel** og torden.

Zeus har **temmelig** mange søskende. **Hans** bror Poseidon er gud for havet,

men **også** for jordskælv. Hans **anden** bror Hades er meget **frygtet** og gud for dødsriget.

Den græske mytologi er især **kendt** af børn på **grund** af tegnefilmen om Herkules.

Herkules er søn **af** Zeus og Hera, og han bliver kidnappet og **ender** på jorden.

Han skal igennem **meget**, før han igen kan blive gud.

Oplæsnings-/retteark til diktaten 'Nordisk mytologi'.

Nordisk mytologi

Den **nordiske** mytologi er den, vi **kender** fra vikingetiden. Den **består** af myter, fortællinger og legender om de nordiske **guder**. Historierne **handler** om gudernes oplevelser, overnaturlige væsener og kampen for at **overleve**.

En af de **mest** kendte guder er Thor, som laver torden med sin **hammer**.

Hans far hedder Odin, og han er konge **over** alle guderne.

Odins **anden** søn er Loke, og han er jætte.

Jætter er gudernes **fjender**, og Loke er **skyld** i meget ifølge de gamle myter.

I **dag** er den nordiske mytologi ikke så udbredt, men mange kender **alligevel** til den.

I 2005 **udsendte** TV 2 en julekalender, der **hed** "Jul i Valhal".

Den **handlede** om den nordiske mytologi.

Der besøgte to børn **guderne** og fik **fortalt** de gamle historier.

Oplæsnings-/retteark til diktaten 'Komodovaranen'.

Komodovaranen

Komodovaranen er den **største** øgle i verden. Den er så stor, at man også **kalder** den nutidens kæmpe. Den kan blive **mellem** 2 og 3 meter lang - og det er længere end et **voksant** menneske. De har fået deres **navn** efter den ø, de bor på. Øen Komodo **ligger** i Indonesien, og der bor lidt over tusind indbyggere. Det er næsten det samme som i en lille **dansk** landsby.

Komodovaranen har en grønlig eller **brunlig** farve.

Øjnene **sidder** placeret på siden af dens hoved, og derfor har den et godt **udsyn** til alt omkring sig.

Komodovaranen elsker at **spise** kød. Det kan fx **være** et ådsel, det vil sige et dødt dyr, som de **finder** ved hjælp af deres gode lugtesans.

De kan snuse sig frem til et **bytte** på en afstand op til 15 kilometer.

Nogle gange jager de også **levende** dyr. Man **troede** i lang tid, at de havde et giftigt bid, men nu viser det sig, at det ikke er selve **biddet** eller tænderne, der er giftige, men derimod deres **spyt**, fordi det indeholder mange bakterier.

Heldigvis findes der nogle **dygtige** læger, der har fundet en modgift, så hvis man er så uheldig at blive bidt, kan man blive kureret, hvis man er **hurtig**.

Oplæsnings-/retteark til diktaten 'Kamæleonen'.

Kamæleonen

Kamæleonen er en øgle, der lever i **Afrika** og på en **stor** ø ved navn Madagaskar.

Der findes over 100 forskellige **arter**, men de har alle et helt **særligt** kendetegn til fælles.

Kamæleonen kan nemlig **skifte** farve. Mange tror, at den gør det for bedre

at kunne **skjule** sig i det **område**, den befinder sig i.

Men faktisk afhænger farven af temperatur, lys og især af dens **humør**.

Den **bruger** farveskiftet til at sende signaler til sine artsfæller.

Fx bliver hunnerne røde, når de er klar til at **parre** sig, så **hannerne** ved,

hvornår de skal slå til. Kamæleonen kan også bruge farven til at **styre** sin kropstemperatur.

Hvis den har det varmt, kan den skifte til en lysere farve,

så solen ikke **varmer** den yderligere op. Den har en lang tunge,

som den kan bruge til at fange **insekter**. I munden har den to meget **stærke** muskler,

som sidder **fast** på en knogle bagerst på tungen.

Når den skal skyde sin tunge ud, bruges knoglen **næsten** som en katapult,

der skyder tungen ud på under en tusindedel af et **sekund**.

Tungens **spids** er helt klæbrig, så kamæleonen lettere kan fange insekterne,

der klistrer fast.